

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

EUROZÓNA+

Přehled ekonomických událostí v EU

za období od 1. 9. do 15. 9. 2018

Eurozóna+ č. 24/2018

září 2018

autor: Tereza Krček

Obsah:

LEGISLATIVA VŮČI NEKALÝM PRAKTIKÁM	3
POKLES NÁKUPŮ DLUHOPISŮ ECB....	3
PROJEV PŘEDSEDY EVROPSKÉ KOMISE JEAN-CLAUDE JUNCKERA	3
PODPORA INVESTIC MIMO EU	4
BOJ PROTI PRANÍ ŠPINAVÝCH PENĚZ.....	4
DOHODA O BREXITU	4
OBCHODNÍ CLA USA NA DOVEZENÉ ZBOŽÍ	5
ROZPOČET EU NA ROK 2019.....	5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: EUROZÓNA+
Název: Přehled ekonomických událostí v EU	Typ edice: online, ISSN 2533-4158
Autoři: Krček, T.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=12
Číslo: Eurozóna+ č. 24/2018	První vydání edice: leden 2012
Datum: září 2018	Frekvence vydání edice: 2x měsíčně
Klíčová slova:	Zaměření: aktuální přehled ekonomických událostí v EU
Čína; Cl; EU; USA; Brexit; Junckerův projev;	Jazyk: CZ
rozpočet EU; praní špinavých peněz	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Obsah:

LEGISLATIVA VŮČI NEKALÝM PRAKTIKÁM.....	3
POKLES NÁKUPŮ DLUHOPISŮ ECB.....	3
PROJEV PŘEDSEDY EVROPSKÉ KOMISE JEAN-CLAUDE JUNCKERA	3
DOHODA O BREXITU	4
OBCHODNÍ CLA USA NA DOVEZENÉ ZBOŽÍ	5
ROZPOČET EU NA ROK 2019.....	5

Legislative vůči nekalým praktikám

Dle výzvy Evropského parlamentu vypracuje Evropská komise **přísnější legislativu, která se vztahuje na kvalitu potravin**. Tato legislativa by měla do budoucna eliminovat spory o dvojí kvalitě potravin mezi členskými státy Evropské unie.¹ V současné době se připravuje k revizi směrnice o nekalých praktikách. Eurokomisař pro zdraví Vytenis Andriukaitis uvedl, že „*všichni evropští spotřebitelé by bez ohledu na to, kde žijí, měli mít stejný přístup ke stejně kvalitním výrobkům.*“²

Pokles nákupů dluhopisů ECB

Od měsíce října **sníží Evropská centrální banka měsíční objem nákupů dluhopisů ze současných 30 miliard na 15 miliard eur** (383 miliard korun). Do konce tohoto roku nákupy dluhopisů ukončí a **úrokové sazby zůstanou minimální až do léta příštího roku**. Základní sazba je i nadále nula procent. ECB díky nízkým sazbám a nákupům dluhopisů podporuje hospodářský růst a inflaci v zemích eurozóny. HDP eurozóny ve druhém čtvrtletí vzrostl o 0,4 procenta.³ Meziroční tempo růstu spotřebitelských cen v eurozóně za poslední měsíc zpomalilo na dvě procenta z 2,1 procenta.⁴

Projev o stavu Unie

Předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker přednesl svůj poslední projev o stavu Unie v Evropském parlamentu. V projevu vyzýval k **silné Evropě** a k tomu, aby se **Evropa jako celek stala globálním hráčem**. Unie by měla efektivně bojovat proti propagandě, nacionalismu a také musí zůstat solidární. Juncker ve svém projevu neopomněl na **důležitost eura**, které musí nabýt daleko **silnější pozice, než je tomu nyní**. Uvedl také, že by rád eurozónu prohloubil. **Problematika migrace by mohla být vyřešena posílením ochrany na vnějších hranicích**, měl by se zvýšit počet pobřežních hlídek na 10 tisíc. Uvedl, že je potřeba **investovat do vztahu Evropské unie s africkými národy**. Také zmínil dohodu o brexitu a uvedl, že se **shoduje s premiérkou Theresou May na formě volného obchodu**, nicméně upřesnil, že po vystoupení z EU není možné, aby měla Velká Británie stejné podmínky jako členské státy. Evropa musí být silná a k tomu je potřeba ji

¹ Pro hlasovalo 464 poslanců, proti 69 poslanců, 17 poslanců se zdrželo hlasování.

² E15. Evropský parlament odmítl dvojí kvalitu potravin, vyzval ke změně normy o nekalých obchodních praktikách, 13. 9. 2018 [cit. 13. 9. 2018] Dostupné z <https://www.e15.cz/zahranicni/europarlament-odmitl-dvojí-kvalitu-potravin-vyzval-ke-zmene-normy-o-nekalých-obchodních-praktikách-1351133>

³ ECB. Monetary policy decisions, 13. 9. 2018 [cit. 12. 9. 2018] Dostupné z <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2018/html/ecb.mp180913.en.html>

⁴ E15. Evropská centrální banka sníží objem nákupů dluhopisů ECB, 13. 9. 2018 [cit. 13. 9. 2018] Dostupné z <https://www.e15.cz/zahranicni/evropska-centralni-banka-snizi-objem-nakupu-dluhopisu-1351129>

stabilizovat.⁵ Jak řekl: „Evropská unie musí zůstat otevřeným prostorem. Nikdy nebude pevností, která se obrátí proti trpícím světu. Planeta patří všem, ne pouze několika z nás. Musíme být schopni stíhat teroristy i přes hranice. Terorismus hranice neuznává.“ Evropská unie bude i nadále bojovat proti praní špinavých peněz.⁶

Podpora investic mimo EU

Evropská komise předložila návrh opatření **ke zlepšení spolupráce mezi zeměmi Evropské unie v oblasti rozvoje**. Zaměřila se na to, aby evropská finanční struktura, včetně její správy, byla **silnější a zároveň zachovala na trhu rozmanitost**. Komise chce zajistit, aby se veřejné zdroje vynaložily dobře a efektivně. EU reaguje na stále složitější situace ve světě (konflikty, migrace, klimatické a demografické změny). V zájmu řešení těchto problémů musí být financování co nejúčinnější, a to s využitím kombinace zdrojů veřejných i soukromých, které nejsou v současné době alokovány efektivně. Vnější investice podporované EU by měly být zaměřeny na **financování udržitelného rozvoje v partnerských zemích EU**. Zároveň musí sloužit dlouhodobému zájmu partnera, který je příjemcem pomoci. Investiční rozhodnutí by měla být prováděna koordinovaněji. V současné době vykonávají dozorové činnosti Evropská investiční banka, Evropská banka pro obnovu a rozvoj. Národní a regionální aktéři vykonávají svou činnost nezávisle, a tímto se oslabuje schopnost EU sledovat své cíle v oblasti vnější politiky.⁷

Boj proti praní špinavých peněz

Komise chce **lépe řešit hrozby související s praním špinavých peněz a financováním terorismu**. EU má platná pravidla proti praní špinavých peněz, ale **tato pravidla nejsou vždy kontrolována a prosazována v celé EU**. To s sebou nese značná rizika. V rámci širšího úsilí o dokončení bankovní unie snižováním a sdílením rizik a rozvojem unie kapitálových trhů je třeba přijmout rozhodná opatření, která zajistí dodržování pravidel proti praní špinavých peněz. Stejně tak by mezi sebou měly jednotlivé úřady v rámci EU úzce spolupracovat. Evropská komise navrhuje změnit nařízení o Evropském orgánu pro bankovníctví (EBA) s cílem posílit úlohu orgánu EBA a poskytnout mu potřebné nástroje a zdroje k zajištění účinné spolupráce a sblížení norem dohledu. Je to **součástí širší strategie na posílení rámce EU** v rámci posílení dohledu proti praní špinavých peněz pro finanční instituce, které Komise uvádí ve sdělení. **Cílem legislativních a nelegislativních opatření je zefektivnit dohled nad praním špinavých peněz a zlepšit spolupráci mezi orgány dohledu.**⁸

Dohoda o brexitu

Na osmdesát poslanců Konzervativní strany **bude hlasovat proti plánu premiérky Theresy May na odchod Spojeného království z Evropské unie**. Podoba brexitu zatím není jasná. Od 30. září do 3. října se uskuteční **sjezd Konzervativní strany**, na kterém bude Theresa May před svou Konzervativní stranou obhajovat postoje vůči brexitu.⁹ Bývalý britský ministr zahraničí Boris

⁵ EC. Europa. State of the Union 2018: The Hour of European Sovereignty, 13. 9. 2018 [cit. 12. 9. 2018] Dostupné z https://ec.europa.eu/commission/news/state-union-2018-hour-european-sovereignty-2018-sep-12_en

⁶ E15. Evropa musí být solidárnější a stát se znova globálním hráčem, řekl Juncker k stavu Evropské unie, 13. 9. 2018 [cit. 12. 9. 2018] Dostupné z <https://www.e15.cz/zahranicni/evropa-musi-byt-solidarnejisi-a-stat-se-znova-globalnim-hracem-rekl-juncker-k-stavu-evropske-unie-1351045>

⁷ European Commission: State of the Union 2018: A more efficient financial architecture to support investment outside the EU: Frequently asked questions, 12 September 2018 [&it. 18. 9. 2018] Dostupné z [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-18-5710_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-18-5710_en.htm)

⁸ European Commission. State of the Union 2018: Stronger anti-money laundering supervision for a stable banking and financial sector – Questions and Answers, 15. 9. 2018 [cit. 12. 9. 2018] Dostupné z http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-18-5725_en.htm

⁹ E15. Plán Mayové pro brexit ztrácí podporu, proti by hlasovalo i 80 poslanců vlastní strany, 13. 9. 2018 [cit. 10. 9. 2018] Dostupné z <https://www.e15.cz/zahranicni/plan-mayove-pro-brexit-ztraci-podporu-proti-by-pry-hlasovalo-i-80-poslancu-vlastni-strany-1350959>

Johnson kritizoval Theresu May za navrhované podmínky brexitu. Odmítá přijmout pravidla Evropské unie, je pro přísnější a radikálnější řešení.¹⁰

Obchodní cla USA na dovezené zboží

I přes restriktivní obchodní politiku **přebytek Číny v obchodování s USA se za měsíc srpen vyšplhal na 31,05 miliardy dolarů** (689,8 miliardy korun).¹¹ Americká cla na čínské zboží se **dotknou velké části produktů značky Apple**, jelikož se vyrábí v Číně. Firma bude díky vysokým clům znevýhodněna a z důvodu vyšší ceny produktů na restriktivní opatření **doplatí zejména američtí spotřebitelé**. Donald Trump zástupce společnosti Apple vyzval k tomu, **aby výrobu přesunula do USA**.¹² Novými cly bude zatížena velká část dovozu z Číny do USA a USA uvalí 25% cla na čínský dovoz v roční hodnotě 200 miliard dolarů.¹³ V červenci **nečekaně poklesl německý export, stejně jako průmyslová výroba**. Vývoz poklesl o 0,9 procent¹⁴ a výroba klesla o 1,1 procenta.¹⁵ Dle predikce měl nastat v obou případech vzestup. Analytici se shodují, že za neočekávanou situací mohou cla a protekcionismus ze strany Spojených států.¹⁶

Rozpočet EU na rok 2019

Evropská rada přijala stanovisko k návrhu rozpočtu Evropské unie na rok 2019. **Závazky narostou o 2,09 % (na 164,1 miliardy EUR) a platby o 2,34 % (na 148,2 miliard EUR) ve srovnání s rokem 2018**. Rada usiluje o přidělení přiměřených zdrojů na podporu priorit EU a stěžejních programů. Vyšší podpora se týká **výzkumu a inovací** (Horizont 2020, +5,79%), **výměnných studijních programů** (program Erasmus+, +10,37%), **investic do infrastruktury** (26,46% , +5,20%). V oblasti **migrace** se také předpokládá navýšení prostředků. Fond pro azyl, migraci a integraci získá navíc o 55 %, až 1,1 miliardy EUR. Ve srovnání s rozpočtem navrženým Komisí na rok 2019 byly celkové závazky sníženy o 1,6 miliardy EUR a platby o 0,5 miliardy EUR. Rada rovněž schválila **pomoc Bulharsku, Řecku, Litvě a Polsku ve výši 34 milionů EUR** v důsledku přírodních katastrof, které v minulém roce země zasáhly.¹⁷ V září bude stanovisko prezentováno Evropskému parlamentu, přičemž koncem října by parlament mohl přijmout své pozměňovací návrhy.

¹⁰ Businessinsider. Boris Johnson says Theresa May has 'wrapped a suicide vest' around the UK constitution with her Brexit strategy, 13. 9. 2018 [cit. 9. 9. 2018] Dostupné z <https://www.businessinsider.com/brexit-boris-johnson-says-theresa-may-wrapped-suicide-vest-around-uk-mail-on-sunday2018-9>

¹¹ E15. Trumpova medicína nepomáhá. Přebytek Číny v obchodování s USA vystoupil na nový rekord, hlásí čínské úřady, 13. 9. 2018 [cit. 8. 9. 2018] Dostupné z <https://www.e15.cz/zahranicni/trumpova-medicina-nepomaha-prebytek-ciny-v-obchodovani-s-usa-vystoupil-na-novy-rekord-hlasi-cinske-urady-1350924>

¹² E15. Apple varuje před cly, Trump mu doporučuje přesun výroby do USA, 13. 9. 2018 [cit. 8. 9. 2018] Dostupné z <https://www.e15.cz/byznys/technologie-a-media/apple-varuje-pred-cly-trump-mu-doporucuje-presun-vyroby-do-usa-1350919>

¹³ Bloomberg. Trump Wants \$200 Billion in China Tariffs Despite Talks, Sources Say, 15. 9. 2018 [cit. 14. 9. 2018] Dostupné z <https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-09-14/trump-said-to-want-200-billion-in-china-tariffs-despite-talks>

¹⁴ Dle predikcí se očekával nárůst 0,2 procenta.

¹⁵ V červenci poklesly o 0,9 procenta.

¹⁶ E15. Německý vývoz i průmyslová výroba nečekaně klesly. Ekonomové viní Trumpův protekcionismus, 14. 9. 2018 [cit. 7. 9. 2018] Dostupné z <https://www.e15.cz/zahranicni/nemecky-vyvoz-i-prumyslova-vyroba-necekane-klesly-ekonomove-vini-trumpuv-protekcionismus-1350879>

¹⁷ European Council. 2019 EU budget: Council adopts its position, 4. 9. 2018 [cit. 14. 9. 2018] Dostupné z <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/09/04/2019-eu-budget-council-adopts-its-position/>